

UKWỌRỌ IKỌ KE ENYỌŃ OBOT, ỌYỌHỌ 2

Matthew 6:1-34

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 20 - Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Ebon ńkpọ-uto enim enọ idem ke heaven” (Matthew 6:20).

Abasi asasua owo mbubik. Jesus ama awak ndisobo ye mme Scribe ye mme Pharisee, ndien Enye ama ọyọhọ ye ifuresit ke ndikut idiọk-ńkpọ ke esit mmọ ke ini mmọ edomode ndiwut idem mmọ nte nti ikọt Abasi. Enye ikabiatke ini nditiń nnọ mmọ ete ke mmọ edi ‘udi eke eyetde ndom, eke eyede ndise edem-edem, edi ke esit-esit eyọhọde ye mme okpo mme akpa mkpa ye kpukpru ndek” (Matthew 23:27).

Akam Mbon Mbubik

Mme Pharisee ema ema ekut mmọ nte ebọńde akam. Mmọ ema esida ke synagogue ke Sabbath enyuu ebọń anyan akam enọ Abasi; eda ke mme mben usuń ńko ebọń akam man mme owo ese mmọ. Jesus ọkọdọhọ ete ke Isaiah ama otim etiń abaańa mmọ ke ini enye ọdọhọde ete: “Mbıo emi ekpono Mi ke mkpọk-inua mmọ; edi esit mmọ ada nsan-nsan ye Ami” (Matthew 15:8). Jesus ama ọdọhọ mmọ emi ekekpańde utọń enọ Enye ete yak ekubiet mme okpono ndem, emi ekekerede ete ke eyekop akam mmọ oto ke ọkpọsọń editiń ikọ.

Afo ọmọfiok ete ke mme Buddhist enyene wheel akam, ndusuk ini ikpọ nnyan iko emi ewetde akam ke idem mmọ. Ini ekededi wheel emi ọwọńọrede, eda oro ukem nte ekpebọńde akam. Mbon China ewet akam mmọ ke wheel emi mmọń ọwọńọrede man mmọ ekufina idem ke ndiwọńọre wheel oro. Eyedi mmem-mmem nditiń ediwak akam ke uto usuń oro, edi akanam Jesus ikopke utọ akam oro. Mme “okpono ndem” eken ekere ete ke nditop ibuat edi ukem nte akam, ndien mmọ eyetie ke anyan ini nditop ibuat ńka iso ye edem. Kpa ke idut nnyin mme owo edu emi ekerede ete ke mme imọ imekeme ndibọ erifen ke mme idiọk-ńkpọ oto ke ndiyire ntiń utọ akam kiet ńkpọ nte ini edip ye ition mme ini aba ye duop nte inim. Kpukpru oruk akam oro edi mbubik.

Mme Item Jesus Ke abaańa Akam

Jesus ọkọdọhọ ikọt Esie ete yak mmọ eduk ke mme ubet mmọ ke ini mmọ eyomde nditiń ikọ nnọ Abasi, man oto do ńkpọ okutimere akam mmọ. Nnyin imekeme ndibọń akam ntre ńko ke mboho. Nnyin imekeme ndifre kpukpru mbubehe nnyin inyuu ibọń akam nte emi ikpodude ke ubet ikpọń. Nte akanam afo omokut nditowọń ebọńde akam ọkpọsọń ke ekpři ini ndien esin enyin ke ufań nnuen-ubọk mmọ ndise me owo ke ese mmọ? Mmọ ebọń akam man mme owo ekut edi itińke ikọ inọ Abasi baba. Abasi ikpańke utọń inọ utọ akam oro.

Ke ini nnyin itińde ikọ inọ Abasi, nnyin inyene nditi ite ke idu ke iso edisana Abasi, emi akanamde Enyọń ye isọń, ndien yak ifiok ite ke idi ke iso Esie ye ukpono. Afo emeti ke ini Isaiah okodude ke Temple ndien seraphim ofiori: “Edisana, edisana, Jehovah mme udim: ubọń esie ke ọyọhọ ke ofuri ererimbót.” “Ndien uyo oro okotde enyeńe udori-asaań-udok, nsuńikań edinyuu ọyọhọ ke ufok” (Isaiah 6:3, 4). Abasi nnyin ọyọhọ ye ubọń, ubom ye odudu! Nnyin ikpekpeme didie ndituak ibuat nnyuu ntoro Enye ke akpanikọ?

Edi Jesus ikoyomke nnyin inyene ndik ibaańa Enye. Ke ini emi Enye ekekpepde mbet Esie ndibọń akam, Enye ọkọtọńọ ke ndidọhọ ete: “Ete nnyin emi odude ke heaven.” Nditọ isinyeneke ndik ibaańa mme ete ye eka emi emade mmọ, ndien Abasi oyom nnyin idi itiene Enye kpa nte emi ikpebeńede ete nnyin ńkpọ. Enye ọkọdọhọ ete ke ete ye eka idinọhọ eyen urukikọt ke ini ebeńede iyak, mme itiat ke ini ebeńede uyo. Abasi otim okpon onyuu ọfọń akan, onyuu otim ama nnyin akan nte mme ete ye eka nnyin emade, ke ntre Enye iditreke ndibọrọ akam nnyin.

Ndibọń Akam Kpukpru Ini

Edi uwem owo Abasi ndibọń akam ukem nte owo eńwekde ofim. Edieke nnyin itrede ndibọń akam iyekpa ke spirit. Afo emekeme ndidọhọ: “Edieke Abasi ọfiokde se nyomde, nso idi ntak emi mkpọbọńde akam?” Edi koro Jesus ama ọdọhọ fi ete: “Ekudop akam” (1 Nwed Thessalonica 5:17). Akam odu ke esit owo Abasi kpukpru ini, ndien ke ini mfina enye ọwọrọ ini kiet. Nte akanam afo emeyibi nnuenubọk fo abiak fi, ndien ke ndo-ndo oro akam oto ke esit fo ọwọrọ ete “Abasi ńwam mi!” Akam oro okododu do ke mbeńidem ndidok nsim Abasi.

Jesus ekedi Eyen Abasi, edi Enye ama esibọń akam ediwak ini. Ndusuk ini Enye ọdok ke obot okodu ikpọń ọbọń akam ofuri okoneyo. Ke okoneyo oro ke Gethsemane, Enye ọkọbọń akam eti eti tutu “Ibibiak Esie etie nte mme ntọi iyip.” Enye ọkọbọń akam abaańa mbet Esie; Enye ọkọbọń akpan akpan abaańa Peter emi okodude ke mmem idem onyuu atua eyet abaańa mbıo Jerusalem emi ekedide mme asua Esie.

Owo idighe mmeme mme “mbe” edieke enye atuade eyet ke ini q̄b̄ōnde akam. Ekesikot Jeremiah emi ekedide kiet ke otu mme ikp̄o etīn n̄tīn-n̄nim ik̄o Abasi ete “atua eyet etīn n̄tīn-n̄nim ik̄o” koro enye akatuade onyū̄n q̄b̄ōnde akam abāña mme idīok-ñkp̄o ik̄ot esie. David q̄k̄ōd̄ōh̄o ete: “owo eke obiomde akpan mkpasip, aka atua eyet, aka atua eyet, iditreke ndibiom mme ebek esie nnyōn ke idara (Psalm 126:6). Paul ama q̄d̄ōh̄o ete ke im̄o ima inam ñkp̄o in̄o Abasi “ke ata nsukesi, ke uf̄ok mm̄oñ-eyet” (Utom M̄me Apostle 20:19). Ekpri eyen eren ama q̄d̄ōñ̄o eti eti onyū̄n q̄d̄ōh̄o eka esie q̄b̄ōñ̄o akam q̄n̄o im̄o koro enye okoyomde uñwam eti eti. Enye q̄k̄ōd̄ōh̄o ete: “Tua nnyū̄n b̄ōñ̄o akam!” Ke nnyin itimde “itua” ke iso Abasi, esit nnyin onyū̄n obuñ̄ode, Enye eyekop onyū̄n q̄b̄ōr̄o.

“Yak inam uduak Fo; Nte enamde ke heaven, yak inam ke isōn kpasuk ntre.” M̄me ik̄o oro edu ke akam emi Jesus ekekpepde mbet Esie ndib̄ōñ̄o. Ke ini Enye okodude ke iñwañ̄, q̄b̄ōñ̄o akam ye q̄kp̄os̄ōñ̄o mfuh̄o ke spirit, Enye q̄k̄ōd̄ōh̄o ete: “Yak cup emi ebe q̄kp̄oñ̄o Mi.” Afo emekeme ndikere ete ke Abasi iditreke ndib̄ōr̄o ut̄o q̄kp̄os̄ōñ̄o akam oro. Edi Jesus ama q̄s̄os̄op̄ adian ete. “Edi yak okudi nte Ami nnyimede; edi yak edi nte Afo onyimede.” Ikedighe uduak Abasi ndiyak Enye q̄b̄ōh̄o mkpa kr̄os, ke ntre afo emekeme ndikere ete ke mme akam Jesus ikanamke uf̄on. Edi ema enam. Jesus ama akan uduak Esie nte owo. Enye ama ayak kpukpru ud̄ōñ̄, ekikere ye kpukpru ibifik uwem Esie q̄n̄o ke ndinam uduak Abasi. Oro edi se Abasi oyomde oto kpukpru ndit̄o Esie. M̄m̄o inyeneke ndib̄o q̄kp̄os̄ōñ̄o ubiak ye ukut emi Jesus q̄k̄ōb̄ode, edi owo ndiyak uduak esie n̄n̄o Andinyāña etie nte akwa ek̄om urua. Ke ntre, ke ini nnyin idide inyū̄n inamde Abasi q̄fīok mme ebeñe nnyin, nnyin ikpenyene ndidian, “Edieke edide uduak Fo.” Ke akande oro, edieke nnyin imade Abasi ikan ñkp̄o efen ekededi ke ererimbot idis̄ōñ̄ke nnyin ndid̄ōh̄o ete: “Yak edi nte Afo amade.”

“Enye Emi Kpukpru Edidīōñ̄ Otode”

“N̄o nnyin udia eke ekemde nnyin ke usen m̄fin.” Akanam nte afo emetie ekere ete ke kpukpru udia eke afo adia de ye mme q̄f̄ōñ̄ eke afo esinede ke en̄o fi eto Ete emi enyenede kpukpru ñkp̄o emi odude ke Obio Abasi? Nte afo emenyene esit ek̄om q̄n̄o Enye ke mf̄on Esie ye afo? Ke idut nnyin mi Abasi q̄n̄o nnyin kpukpru ñkp̄o uwak-uwak, edi ediwak ini nnyin imokot mme mbuk ibāña mme isuñ-utom Abasi emi Enye q̄d̄ōñ̄o eka ke mme obio emi minyeneke udia nte ekemde. M̄m̄o eb̄ōñ̄o akam en̄o Abasi enyū̄n efīok ete sia edide enye q̄k̄on̄o mme im̄o ika do, ke Enye eyen̄o se inanade. Abasi anam mme utibe-ñkp̄o ke ndin̄o se nnyin inanade.

Akanam afo emese mme inuen onyū̄n odu ke mkpa-idem nte m̄m̄o ekemede ndikut udia eke ekemde m̄m̄o, ekpededi ke ini ukw̄o? Jesus ete, “Ese mme inuen enyōñ̄, ete m̄m̄o it̄ōh̄o-t̄o, inyū̄n id̄okke-d̄ok, inyū̄n ibonke inim ke ubet; ndien Ete mbufo emi odude ke heaven q̄b̄ok m̄m̄o. Nte mbufo ikponke ikan m̄m̄o?” Kere bāña mme edi-ik̄ot emi edude ke mbit-mbit obio Arctic emi snow ofukde kpukpru ñkp̄o. Abasi q̄n̄o m̄m̄o udia do. Owo afina onyū̄n otimere esit abāña se enye edidade idu uwem, edi Jesus ete, “Ekam ebemis̄o eyom Obio Ub̄ōñ̄ Esie, ye edinen ido Esie” ndien eyedian kpukpru se nnyin iyomde en̄o nnyin.

Afo omokot abāña mme ub̄ōñ̄ emi okodude ke okure Solomon. M̄me owo ema eda uwak inyene ye ñs̄ōñ̄-urua ñkp̄o-uto eto ke mme obio es̄ok Solomon man oto do enye odu ke eduek. Edi Jesus ete ke mme ekpoñ̄-idim esine ñkp̄o ekan enye.

**“Enye ‘nam mme flower eye,
Q̄n̄o inem utebe,
Edieke amade ñkpri flow’r,
M̄ofīok ama mi ‘kan.’”**

Edidahado N̄n̄o M̄m̄o Emi Ekamade Nnyin Isōn

“Nyū̄n dahado ke isōn eke ikamade Fi, nte emi nnyin ikadahadedo in̄o m̄m̄o emi ekamade nnyin isōn.” Jesus efen mme idīok-ñkp̄o nnyin, Enye oyom nnyin ifen in̄o m̄m̄o oro eduede nnyin ke usuñ ekededi. Nnyin ikemeke ndidori-enyin ite ke Abasi eyenam ñkp̄o ndomo kiet q̄n̄o nnyin edieke inyenede udu ye owo. Nnyin inyene ndika mbine eyen-ete nnyin ñkeneñere se ikwañade edieke ifīokde ite enye enyene mfina ke esit ye nnyin. Ke ini mfina miduhe ke uf̄ot nnyin ye m̄m̄o efen, nnyin imekeme ndidori-enyin ite ke Abasi eyekop onyū̄n q̄b̄ōr̄o akam nnyin.

Nnyin inyene ndikpeme nnyū̄n mb̄ōñ̄o akam kpukpru ini man idomo edikan nnyin. Nnyin imekeme ndima Q̄b̄ōñ̄o inyū̄n ikpe ibiere ndinam ñkp̄o n̄n̄o Enye; edi Jesus ama q̄d̄ōh̄o ete okposuk edi nte spirit onyimede, edi obukidem ememem. Nnyin inyene ndib̄ōñ̄o akam kpukpru usen mbeñe odudu ndidu uwem n̄n̄o Jesus nnyū̄n ñkan kpukpru idomo.

MME MBUME

1. Edinọ enọ ọwọrọ nso?
2. Nso usuñ ke owo mbubik ada ọnọ enọ?
3. Ewe usuñ ke Jesus ekekpep?
4. Nsuto usuñ ke owo mbubik akada ọbọñ akam?
5. Kpep “akam Ọbọñ” sin ke ibuo.
6. Nnyin ikeme didie ndinim inyene ke Obio Abasi?
7. Nso ke Christ ọñwọñọ ọnọ nnyin, edieke ibemde iso iyom Obio Ubọñ Abasi?